THE HEBREW JOURNAL
דער אידישער זשורנאל
H. Winberg, Pres. & Gen. Mgr.
The Only Daily Jewish Newspaper In The Province of Ontario
PUBLISHED BY
CANADIAN JEWISH PUBLISHING CO., LTD.
251—253 Queen Street West — Telephone Adelaide 3967
Subscription Rates $6 PER YEAR, $3.50 SIX MONTHS
Single Copy — 3 cents
Entered as Second Class Mail Matter at C. P. O. Toronto Ont. January 22nd 1913

די אונטערנעהמונג פאר דער יתומים אקציע

דער רוף פון די וועלט הילפס שלוחים, וועלכע האבען אפעלירט אויפצוהאלטען די אוקראינער יתומים, האט דערוויל געפונען דעם געהעריגען אפקלאנג. א קאמיטעט איז פארמירט געווארען אויפצונעהמען די ארבייט, און זעהן אז דער פארלאנג, אז אונזער שטאדט זאל שאפען די אויפהאלטונג פאר הונדערט און פופציג יתומים, זאל גלייך דורכגעפיהרט ווערען.

מיר צווייפלען ניט, אז אויב דער קאמיטעט וועט גלייך צוטרעטען צו דער ארבייט, אוועקשטעלען דעם געהעריגען אפאראט, וועט די זאך זיין אן ערפאלג. עס איז אבער נויטיג צו וויסען ווי אזוי די ארבייט אנצופאנגען, און דערפאר ווערען די ווייטערע שורות געשריבען.

קודם כל עטליכע ווערטער וועגען אונזער שטאדט.

אין לויף פון די מלחמה יאהרען האבען מיר געהאט א זעלטען סיסטעמאטישע סיסטעמע ווי אזוי אנצופיהרען די הילפס ארבייט. אונזער שטאדט איז געוועזען די ערשטע איינצופיהרען די וועכענטליכע זאמלונגען. אונזערע ארגאניזאציעס און סאסייטיעס האבען געצאהלט יעהרליכע און האלב יעהרליכע ביישטייערונגען. דער געוועזענער וואלונטירען פאראיין האט וואך איין וואך אוים געטאן די ארבייט בשלמות. און ווען נויטיג האבען אלע קלאסען אידען אהן אונטערשיד פון ריכטונג און שאטירונג, דורכגעפיהרט א טעג טאג, אזוי אז מיט דער הילפס ארבייט האבען מיר ווירקליך געשאפען א שעהן בלאט געשיכטע.

פונקט אזוי ווי אין דער הילפס ארבייט האבען מיר נאכהער דורכגעפיהרט די יתומים אקציע אין שטאדט.

די הונדערט און פופציג אוקראינער יתומים, וואס טאראנטאר אידען האבען אדאפטירט ווערען ווירקליך אויפגעהאדעוועט אין די היגע הייםען ווי אייגענע קינדער. ביז היינט צו טאג איז פאקטיש ניט פארגעקומען קיין קלאגע פון א קינד, אז עס ווערט ניט גוט באהאנדעלט, אדער אז עס פיהלט זיך פרעמד.

שוין דער פאקט זעלבסט אז עס איז פארגעסען געווארען אזא זאך ווי אדאפטירטע יתומים איז גענוג איבערצייגענד, אז די קינדער האבען זיך שנעל צוזאמענגעלעבט מיט זייערע אדאפטירער, און זענען ביי זיך אין דערהיים.

דאס איז אבער בלויז פארגאנגענהייט. דאס אלץ איז געוועזען אמאהל. דאס איז א פארגאנגענער ציפער, מיט וועלכען מיר קענען שטאלצירען אין דער הילפס באוועגונג.

וואס האבען מיר אבער געטאן אין לויף פון די לעצטע עטליכע יאהר?

אן ענטפער אויף דער פראגע איז זעהר שווער צו געפינען.

די הילפס ארבייט וועלכע האט מיט יאהרען צוריק פאראייניגט אלעמען, אפגעווישט יעדע פאליטישע אנשויאונג, געשאפען ברידערליכע געפיהלען ביי די טוער ארום דער זאך, האט לעצטענס צוריסען און פארנאנדערגעשפרייט די אמאליגע פריינט.

די פארטיי קריגערייען, די באזונדערע פאליטישע אנשויאונגען, דער רוף פון יעדען איד פאר זיין שטאדט, האט אפגעשאפט די צוזאמענארבייט און פאראורזאכט א ברודער קריג אין דער געוועזענער הייליגער הילפס ארבייט, וועלכע איז פאקטיש אינגאנצען אפגעשטעלט געווארען.

די אייראפייאישע אידען האבען דאס שנעל דערפיהלט. אין א צייט ווען מיר דא קעמפען פאליטיש, ווען מיר פיהרען א פראקציאנעלען קאמף פון גרופען אדער שיכטען, הונגערען דערוויל די אייראפייאישע אידען, שטארבען דערוויל די אוקראינער יתומים, ווערט צו ביסלאך פארניכטעט דאס שארית־הפליטה. אין דער איצטיגער הילפס רוף איז צופעליגערווייז נאך אנגעקומען אין צייט.

ראטעוועט די יתומים פון אונטערגאנג. העלפט דאס אייראפייאישע אידענטום, זאגט ניט קיין מוסר דאס טרינקענדע קינד, פארוואס עס איז זעלבסט נעגאנגען זיך באדען, נאר ראטעוועט איהם צוערשט, מוגטערט איהם אפ און נאכהער מוסר'ט איהם. דאס איז זעהר כאראקטעריסטיש איצט, און דער פלאן דערצו איז אן איינפאכער, אויב פראקטיש דורכגעפיהרט.

מען פארלאנגט פון אונזער שטאדט צו באצאהלען יעהרליך פאר דעם אויפהאלט פון הונדערט און פופציג יתומים.

זאל יעדע סאסייטי, שוהל, ארגאניזאציע, קלוב, אדאפטירען א יתום.

דאס וועט געוויס זיין צוגענגליך צו אלעמען, און עס וועט ערמעגליכען דורכצופיהרען דעם פלאן פון קאמפיין.

מיר פארמאגען אין אונזער שטאדט מעהר ווי הונדערט און פופציג גוטשטעהענדע ארגאניזאציעס, וועלכע קענען דורך זעהר א קליינע ביישטייערונג דורכפיהרען דעם פלאן פון אדאפטירען א יתום אויף זייער נאמען, און אזא קאמפיין וועט ווירקליך זיין א געלונגענער.

ביז איצט האט טאראנטא געטאן איהר הילפס ארבייט געמיינשאפטליך. ביי דער אקציע איז פאראן א מעגליכקייט צו שאפען א קינדערהיים אויפ'ן נאמען פון אונזער שטאדט. א זאך וואס זאלט געמעגט דורכגעפיהרט ווערען אין פראקטישען לעבען.

זאל די לאזונג פונ'ם קאמפיין זיין, א קינדער היים אויפ'ן נאמען פון אונזערע ארגאניזאציעס!

א יעהרליכער קאמפיין מיינט געוויס פיעל מעהר אייננאבען און ארבייט, און אפטמאהל א ניט געלונגענע ארבייט. דאגעגען ווען אן אינסטיטוציע ווערט געשאפען, איז ממילא פאראן מעהר פאראנטווארטליכקייט.

די אידישע טאראנטא איז גענוג ארגאניזירט אזא פלאן אונטערצונעהמען און איהם פארווירקליכען.

די דריי קונסט פארשטעלונגען פון מאריס שווארץ קאמפאניע

(וועגען זייערע אויפפיהרען "מאשקעחזיר", "שווער צו זיין א איד", און "וועלף").

פון ה. מ. ק.

שווער, זעהר שווער צו אונטערשיידען ווער פון די שווארץ קינסטלער עס שפיעלט שלעכט, און ווער עס שפיעלט גוט, ווער עס קען בעסער, ווער ערגער, ווייל אזא צוזאמענשפיעלען פון שוישפיעלער, ווי עס האט זיך געמערקט ביי די דריי קונסט־פארשטעלונגען, וועלכע זיי האבען דא געשפיעלט לעצטע וואך, ווערט געזעהן זעהר זעלטען.

עס איז געוועזן א הארמאנישער צוזאמענגוס פון כחות, פון ווערטער, פון האנדלונגען, וועלכע האבען צוזאמען ווי א פארעם אויסגוס געשאפען א גאנצען וואונדערליכען בנין, וואס האט פארכישופט, נעצויגען און געריצט.

די דריי קונסט פארשטעלונגען פון באזונדערע כאראקטערען, האט נאך שטארקער געמאכט די רעפוטאציע פון די קונסט־שוישפיעלער, און זיי אוועקגעשטעלט אויפ'ן העכסטען ראנג פון דער אידישער קונסט, פון דעם וואס עס ווערט געשאפען אויף דער אידישער ביהנע.

די באגייסטערונג פאר דער אויפפיהרונג און שעהן שפיעלען פון "מאשקע־חזיר", קען מען פארענטפערען, אז עס איז סענטימענטאל. אז מען ווערט מיטגעריטען פון דעם נאציאנאלען באוואוסטזיין וואס דער מחבר האט אריינגעפלאכטען אין דער פיעסע.

כמעט אין זעלבען זין קען מען רעדען וועגען "שווער צו זיין א איד".

מיטן שפיעלען "וועלף" האט שווארץ צוקלאפט אלע השערות, און געצוואונגען מודה צו זיין, אז בלויז די אמת'ע קונסט פון שפיעלען באהערשט די צושויער, וועלכע קענען אזוי אטעם־פארכאפענד נאכפאלגען אן אקט, און וועלכען עס שפיעלען אזוי וואונדערבאר צוויי פערזאן. בלויז צוויי פערזאן אויף דער ביהנע.

עס ווילט זיך ניט ציהען קיין פאראלעל פון דעם טאלאנטפאלען מוני ווייזענפריינד, צו דער קינסטלערין חנה אפעל, אדער די קליינע ראלע פון לאזאר פריער, ווייל אהן די קליינע ראלען וואלט דאך אוממעגליך געוועזען צו שאפען דאס גרויסע, צו פאראייניגען דאס אלעס, און מיר מעגען באמת דאנקען הער מאריס שווארץ פאר דעם פארגעניגען וואס ער האט אונז פארשאפט מיט זיין איצטיגען באזוך.

א פארגעניגען וועלכער ווערט אזוי שנעל ניט פארגעסען.

א דאנק וועלכער איז מיט ווערטער שווער צו באצאהלען.

* * *

שווארץ'ס באזוך ביי אונז, ווערט יעדעס מאהל נאכגעפאלגט פון אן אנדער קלאס טעאטער גנעהער. איבערהויפט לעצטען סעזאן ווען מיר האבען אזוי ווייניג גוטע פיעסען געהאט, און דערפאר איז מעגליך געוועזען, וואס פיעלע זענען געזעסען ביי אלע דריי פארשטעלונגען, און הנאה געהאט פון די פארשידענע פיעסען וועלכע זענען געשפיעלט געווארען.

עס האט זיך ווירקליך באצאהלט, עס איז געוועזען א גייסטיגער פארגעניגען.

* * *

מאריס שווארץ איז היינטיגעס מאהל געוועזען ביי אונז מיט זיין אריגינעלער קאמפאניע פון קונסט טעאטער, און דערפאר פארנאטירען מיר אלע שוישפיעלער, וועלכע האבען זיך אין די פארשטעלונגען באטייליגט.

מאריס שווארץ, אליהו טענענהאלץ, מוני ווייזענפריינד, איזידאר קעשיער, מארק שוויד, לאזאר פריער, יעקב מעסטעל, וואלף גאלדפאדען, בן ציון קאץ, משה שטראסבערג, לעאן זיידענבערג, בארים וויינער, פיליפ שערמאן.

דער פרויען פערסאנאל, וועלכער האט זיך בלויז באטייליגט אין צוויי פארשטעלונגען איז באשטאנען פון מאדאם אפעל, בערטא גערסטין, און אננא טייטעלבוים.

סטאר איינענטימער באפאלן און פארוואונדעט

טשארלס ה. וואקא, דער איינענטימער פון א סטאר, אין 159 קינג סט. וועסט, איז נעכטען באפאלען געווארען פון א יונגנמאן, אין זיין סטאר, וועלכער האט איהם פארוואונדעט מיט א רייזאר, און נעמאכט א פארזוך צו אנטלויפען.

ווי דער איינענטימער האט דערצעהלט פאר דער פאליציי, איז דער אנפאלער צו איהם אריינגעקומען און פארלאנגט עפעס צו קויפען. ווען ער האט זיך אויסגעדרעהט איהם צו ציינען די פארלאנגטע סחורה, איז ער איהם באפאלען מיט ביידע הענט ארום האלז, איהם גענומען ווערגען, און נאכהער איהם צושניטען מיט א רייזאר.

דער ארעסטירטער איז פארהאלטען געווארען ביז צו א ווייטערע פארהער.

אידען און אידישקייט אין פאלעסטינא, ענגלאנד, פראנקרייך און עסטרייך

מר. יעקב פישמאן, מענעדזשינג עדיטאר פון "מארגען זשורנאל", דערצעהלט פון דער לאגע פון די אידען אין פאלעסטינא און אייראפא, אומקעהרענדיג זיך צוריק פון א לענגערער רייזע.

(אן אינטערוויו מיט יעקב פישמאן) פון ב. סמאליאר

ווי האלט עס מיט דער לאגע פון די אידען אין פאלעסטינא? וואס טוען די אידען אין ענגלאנד און אין פראנקרייך? ווי לעבט זיך די אידען אין עסטרייך?

פיעל מאל האט דאס אמעריקאנער אידענטום געהאט געלעגענהייטען אפצונעהמען פארשידענע גרוסען וועגען דער לאגע פון די אידען אין דעם אדער יענעם לאנד. דאס זענען אבער אלץ געווען צופעליגע גרוסען וואס האבען ניט געקאנט געבען קיין גענויע פארשטעלונג איבער דער אלגעמיינער לאגע פון אייראפעאישען און פאלעסטינער אידענטום.

איצט איז געקומען י. פישמאן, מענעדזשינג עדיטאר פון "מארגען זשורנאל", וועלכער האט באריזט פאלעסטינא און פיעלע לענדער פון אייראפא און האט אונז געבראכט א ברייטען, פאלקאמענעם און אלזייטיגען באריכט וועגען דעם ווי עס לעבט זיך די אידען אין יענע לענדער, וואס ער האט אויף זיין רייזע באזוכט.

מר. פישמאן איז איינער פון די ערפאהרענסטע זשורנאליסטען אין אמעריקא. ער ווייסט וואס עס אינטערעסירט די אמעריקאנער אידען צו וויסען וועגען זייערע ברידער אויף יענער זייט ים. ער האט אין יעדען לאנד געהאט די געלעגענהייט זיך צו טרעפען מיט די וויכטיגסטע און אנגעזעהענסטע אידישע פיהרער און מיט רעגירונגס לייט. דאס בילד וואס ער שילדערט וועגען דעם איצטיגען לעבען פון די אידען אין די לענדער וואס ער האט באזוכט איז דערפאר א פילזייטיגעס און ניט א גנויען באגריף וועגען דעם איצטיגען צושטאנד פון די אידען אין פארשידענע לענדער, און אויך וועגען זייער צוקונפט.

פאלעסטינא איז געווען דאס לאנד וואו מר. פישמאן האט פארבראכט אם מעהרסטענס, דארט האט ער געהאט א געלעגענהייט זיך צו דערוויסען פיעלעס וואס איז נוגע צו אידען און וועלכעס אנדערע, וועלכע זענען איז פאלעסטינא געווען, האבען ניט געקאנט וויסען. זיינע גרוסען פון פאלעסטינא זענען דערפאר זעהר אינטערעסאנט.

"ארץ ישראל", האט פישמאן ערקלעהרט, "וואקסט פון טאג צו טאג. עס קומען צו אלע וואך נייע הונדערטער איינוואנדערער און דאס איז די אורזאכע פארוואס עס פיהלט זיך אזא שטארקער מאנגעל אין הייזער. דער דאזיגער מאנגעל פיהלט זיך מעהרסטענס אין תל־אביב. דאס איז דערפאר וואס 50 פראצענט פון די נייע אימיגראנטען שטעלען זיך אפ אין תל־אביב. דאך לאזט זיך דער מאנגעל אין הייזער אין פאלעסטינא באהאנדלען פראפארציאנעל פיעל גרעסער ווי אין אנדערע לענדער פון אייראפא, וואו עס זענען אויך ניט פאראן איצט גענוג דירות. און אינטערעסאנט איז דאס וואס גראדע דער דאזיגער מאנגעל האט אויך זיינע גוטע זייטען פאר די אידען אין פאלעסטינא. צוליעב דעם מאנגעל אין וואוינונגען האט זיך לעצטענס ענטוויקעלט א לעבהאפטע טעטיגקייט צו בויען נייע הייזער, און ארום דער דאזיגער טעטיגקייט מאכען טויזענדער אידען אין ארץ ישראל א לעבען. מען קאן זאגען אז די הויפט אינדוסטרי פון ארץ ישראל איז איצט די בוי אינדוסטרי. אלץ וואס איז פארבונדען מיט דער אינדוסטרי ענטוויקעלט זיך און פראגרעסירט. די אידען פון תל אביב האבען אפילו שוין אויך זיך צוגעוואוינט צו דער אידעע פון בויען הייזער, און זיי האבען ענטוויקעלט אן אייגענע סיסטעם פון מארטגעדזשעס, וועלכע מאכט מעגליך אז אידישע הייזער זאלען אין תל־אביב געבויעט ווערען פון וואך צו וואך אלץ מעהר און מעהר.

"און דאס וואס עס קומט פאר אין תל־אביב קומט אויך פאר אין חיפה. חיפה האט די בעסטע צוקונפט פון אלע שטעדט אין ארץ ישראל, צוליעב דעם דארטיגען האפען. די צוקונפט פון חיפה איז בעסער אפילו פון תל־אביב. דערמיט ערקלעהרט זיך וואס די בוי ארבייט אין חיפה ווערט אונטערנומען פון אמעריקאנער, וועלכע קומען קיין חיפה כדי אריינצולעגען קאפיטאל צו בויען דארט נייע הייזער".

און רעדענדיג וועגען דער צוקונפט פון די אידישע שטעדט אין ארץ ישראל, האט מר. פישמאן זיך אפגעשטעלט גענוי אויף די עלעמענטען פון נייע אימיגראנטען וואס קומען איצט אן אין ארץ ישראל.

"מען קאן ניט זאגען אז די דאזיגע נייע עלעמענטען קומען דורכאויס קיין ארץ ישראל אויס אידעאליזם", האט מר. פישמאן אויסגעדריקט זיין מיינונג. "די גרעסטע טייל פון זיי וואס ווערט געטריבען פון פוילען צוליעב די שלעכטע עקאנאמישע אומשטענדען, קומען קיין ארץ ישראל פארגעסענדיג אז דאס אידישע לאנד דארף האבען לאנד ארבייטער, זיי קומען און זיי כאפען זיך גלייך צום מסחר, אויף וועלכען זיי זענען ערצויגען געווארען פאר יאהרען און יאהרען. דאך זענען פאראן אויך צווישען די נייע עלעמענטען פיעלע אזעלכע וואס זענען באמת איבערגעגעבען צום געדאנק פון אויפבויען ארץ ישראל און ווידמענען זיך גלייך ביים אנקומען צו לאנד ארבייט".

"וואס טוען די חלוצים ווען זיי קומען אן קיין פאלעסטינא?"

"די חלוצות זענען די געוויינשסטע עלעמענטען פאר'ן לאנד. די מיידלאך וואס קומען אן קיין ארץ ישראל האבען כמעט אלע א טעארעטישע באקאנטשאפט מיט ערד ארבייט. זיי נעהמען זיך פלייסיג צו פארם טעטיגקייט און ארבייטען ניט ערגער ווי די מענער. די גרויסע עקספערטען האבען שוין פעסטגעשטעלט אז פרויען זענען א גרויסער פאקטאר פאר פארם ארבייט. באזונדערס נויטיגען זיך די אידישע קאלאניעס אין ארץ ישראל אין א געוויסער צאהל פרויען. די אנגעקומענע חלוצות באפרידיגען די דאזיגע נויטווענדיגקייט, ארבייטענדיג שריט ביי שריט צוזאמען מיט די מענער, העלפענדיג שאפען א פאלקאמענעם הארמאנישען לעבען אין די אידישע קאלאניעס.

מר. פישמאן, וועלכער איז גוט באוואוסט מיט דער פאליטיק פון ארץ ישראל האט ערקלעהרט, אז ער האלט פלאמער'ס באשטימונג אלס הויך־קאמישנער פון פאלעסטינא אלס א צייטווייליגע זאך. "די דאזיגע באשטימונג, האט מר. פישמאן ערקלעהרט, "איז געווען אן איבערראשונג ניט בלויז פאר די אידען נאר אפילו פאר דעם קאלאניאלען אפיס. ער איז ווארשיינליך דיקטירט געווארען פון מיליטערישע אומשטענדען".

רעדענדיג וועגען די אפאזיציאנס גרופען וואס האבען זיך לעצטענס געגרינדעט אין ענגלאנד, פראנקרייך און פוילען, פאר דער ציוניסטישער ארגאניזאציע, האט מר. פישמאן אויסגעדריקט זיין מיינונג, אז כאטש אפאזיציע איז א באוועגונג איז א געזונטע זאך, מוז אבער די דאזיגע אפאזיציאנעלע קריטיק באגרינדעט ווערען. "די פארערונגען פון די אפאזיציאנס גרופען וועלען באטראכט ווערען אויף דעם קומענדען ציוניסטישען קאנגרעס און דאס וואס וועט געפונען ווערען פאר גלייך וועט נאטירליך אנגענומען ווערען. מען קאן אבער ניט ערווארטען אז זשאבאטינסקי'ס מיליטערישע טאקטיק וועט געפינען סימפאטיע צווישען די דעלעגאטען אויף דעם קאנגרעס", האט מר. פישמאן ערקלעהרט.

איבערגעהענדיג צו דער לאגע פון די אידען אין פראנקרייך האט מר. פישמאן אונטערשטראכען, אז אין פראנקרייך איז אזא זאך ווי א אידישע פראגע אינגאנצען ניטא. "די פראנצויזישע רעגירונג", האט מר. פישמאן געזאגט, "און אויך דאס פראנצויזישע פאלק איז זעהר ליבעראל און באטראכט די אידען פאר גלייכע בירגער. לעצטענס האט אפילו די פראנצויזישע רעגירונג פארגעלעגט די אידען דארט ערד צום באזעצען זיך. נאטירליך איז דער פארשלאג פון אידישער ערד ארבייט ניט אזא ברייטער ווי דער פארשלאג וואס איז געהאט געקומען פון דער רעגירונג אין מעקסיקא, ווייל פראנקרייך האט ניט אזוי פיעל לעדיג לאנד ווי מעקסיקא. דער פאקט אבער אז די פראנצויזישע רעגירונג האלט די אידען פאר פעהיג זיך צו באזעצען אויף לאנד אלס ערד ארבייטער, איז גענוג איבערצייגענד אז די רעגירונג איז זעהר פריינדליך צו אידען".

און איבערקלעהרענדיג אין איינצעלהייטען דעם פארשלאג וואס פראנקרייך האט געמאכט צו אידען זיי זאלען קאלאניזירען געוויסע טיילען לאנד פון דער פראנצויזישער רעפובליק, האט מר. פישמאן אנגעוויזען:

"פראנקרייך נויטיגט זיך איצט אין אלערליי ארבייטער און באזונדערס אין ערד ארבייטער. די ערד וואס פראנקרייך פארמאגט איז זעהר גוט פאר פארם ארבייט. ניט קוקענדיג דערויף וואס פראנקרייך פארמאגט אינגאנצען ווייניג ערד, זענען דארט פונדעסטוועגען פאראן פארלאזענע פלעצער וועלכע זענען ניט בעארבייט צוליעב דעם מאנגעל אין ערד־ארבייטער. די רעגירונג האט איצט באשלאסען די דאזיגע פלעצער זאלען ניט פארוויסט ווערען און זאלען אויך בעארבייט ווערען. זי האט דערפאר איינגעלאדען ערד ארבייטער פון אלערליי נאציאנען, איינשליסענדיג אויך אידען".

"ווי פיעל אידען קאנען זיך באזעצען אין פראנקרייך אויף דעם פארגעשלאגענעם לאנד?"

"מ'קאן ניט האפען אז פיעל אידען זאלען זיך דארט קאנען באזעצען, ווייל ווי איך האב שוין אנגעוויזען, ניט מען ניט אוועק קיין לאנד אין פראנקרייך. פראנקרייך האט ניט קיין לאנד אוועקצוגעבען. וואס זי זוכט איז ערד־ארבייטער, און עס איז פארשטענדליך אז ווען אידען וועלען אנקומען אויף לאנד אלס ערד ארבייטער וועלען זיי מיט דער צייט קאנען דארט בלייבען אלס שטענדיגע באזיצער. דערוויל קאנען אויף פארם ארבייט אנקומען אומגעפעהר צוויי טויזענט אידען".

"פון די אלע לענדער וואו איך בין געווען איז עסטרייך דאס איינציגע לאנד וואו די אידען פראגע רופט פון צייט צו צייט ארויס אויפרעגונגען", האט מר. פישמאן ווייטער דערצעהלט. "דאס מיינט ניט אונטער קיינע אומשטענדען אז עסטרייך איז אנטיסעמיטיש. די עסטרייכישע רעגירונג אין אלגעמיין, און יאהאן שאבער, דער עסטרייכישער פאליציי שעף באזונדערס, איז זעהר און זעהר פריינדליך צו אידען. עס זענען אבער פאראן געוויסע עלעמענטען וואס זוכען דורכאויס ברענגען שאדען די אידישע בירגער. איבערהויפט זענען די דאזיגע עלעמענטען פאראן צווישען דער עסטרייכישער סטודענטשאפט. דאס זענען אלץ יונגנווארג מיט הייס בלוט וואס זוכען אנצומאכען צרות זייערע קאלעגען די אידישע סטודענטען, און וועלכע זענען בעאיינפלוסט פון דער האקענקרייצלערישער ארגאניזאציע וואס האט ניט קיין גרויס ווערט אין עסטרייך.

"מען קאן אבער מיט זיכערהייט זאגען", האט מר. פישמאן פארענדיגט, "אז דער אנטיסעמיטיזם פון די האקענקרייצלער איז ניט געפעהרליך, ווייל אפילו אן אנטיסעמיט אין עסטרייך געהט מיט'ן געזעץ. (איטא).

דער באפעהל פון איהר גייסט איז ביי איהם שטארקער ווי דער געזעץ

גלויבט איהר אין גייסטער? גלויבט איהר, אז די ביי וועמען דער טויט האט די הארץ באוועגונג אפגעשטעלט, דאס פייער פון די אויגען אויסגעלאשען, די ליפען אויף אייביג פארזיגעלט, קאנען צוריק קומען אויף אונזער וועלט, ריידען און פארברענגען מיט די לעבעדיגע? עס זיינען פאראן געלעהרטע וואס דענקען אז יא, עס זיינען פאראן. א פיעל גרעסערע צאהל דענקער און וויסענשאפטסלייט וואס לאכען זיך אויס פון דעם. די אבערגלויבישע מאסען גלויבען נעווים, אז טויטע קאנען צוריק קומען. יערענפאלס די גייסטער פון די טויטע. עס זענען זאגאר פאראן מענשען, "מידיומס" רופען זיי זיך, וואס האבען עס געמאכט אלס זייער פראפעסיע, ארונטערצוברענגען" גייסטער פון יענער וועלט. די דאזיגע "מידיומס" האבען זיך באוויזען צו זיין א באנדע פייקערס. אבער ניט אכטענדיג אויף דעם זיינען פארט פאראן פיעלע מענשען וואס גלויבען און באהויפטען, אז זיי האבען געזעהן און גערעדט מיט גייסטער, מיט טויטע, אין שלאף און אין דער ווירקליכקייט. איינער פון זיי איז הערבערט לייטאן, געגען וועמען עס ווערט איצט אנגעפיהרט א ירושה פראצעס, אין וועלכען דער גייסט פון זיין פארשטארבענער בעל הבית'טע שפיעלט די הויפט ראליע.

דער "אינקווייער" ברענגט די כמעט אונגלויבליכע געשיכטע פון וועלכער מיר גיבען איבער דעם אינטערעסאנטסטען און שפאנענדסטען טייל:

נים ווייט פון איסט העמפטאן, קאנעקטיקאט, געפינט זיך אן איינזאמע, פארוואקסענע פארם, אויף דיעזער פארם געפינט זיך אונזער העלד, לייטאן, א קרעפטיגער פארמער, פינף און דרייסיג יאהר אלט. צוואנציג יאהר צייט האט ער אויף דער פארם געלעבט און געארבייט, ניט פאר זיך, נאר פאר דער אייגענטימערין פון פארם, די אלמנה פעהאבי סיימאנס, וועלכע איז געווען צו איהם ווי א מוטער, און וועלכע האט איהם נעהים פונקט ווי ער האט נעהיט יעדע ביימעלע און גרעזעלע פון איהר פארם.

פאר צוואנציג יאהר צייט האט הערבערט געארבייט, געאקערט, פארזייעט די פעלד. אין די ווינטער מאנאטען פלעגט ער פארברענגען ביים פייער פליים, רויכערענדיג זיין פייפקע, און הערען די וואונדער געשיכטען פון זיין אלטער בעל־הבית'טע מרס. סיימאן.

דאן איז דער טויט געקומען, האט דאס לעבענס־ליכט און פייער פון זיין אלטער, טרייער פריינדין אויסגעלאשען, זי איז געשטארבען אהן צו מאכען א צוואה.

לייטאן האט זיין אלטע פריינדין באוויינט, זי באערדיגט און איז געוועזן זיכער, אז די פארם וועלכע ער האט אזוי לאנג בעארבייט און קיינמאל קיין סענט געלד פאר זיין ארבייט ניט געקראגען בעלאנגט צו איהם.

אבער ווי זאגט מען — דער מענש טראכט און גאט לאכט.

די צוואנציג יאהר וואס אלבערט האט געארבייט אויפ'ן פארם האט ער גיט געהערט און ניט געזעהן קיינע פריינד און פארוואנדטע פון זיין בעל־הבית'טע. אבער נאכן טויט זיינען זיי ערשיינען און געפאדערט דעם פארם און אלעס וואס עס האט באלאנגט צו מרס. סיימאנס. דאס איז געווען א שווערער קלאפ פאר הערבערטען, וועלכער האט זיך ניט געקאנט שיידען מיט זיין היים, וואס איז איהם אזוי ליעב און טייער געווארען. הערבערט האט זיך ענטזאגט איבערצוגעבען די פארם צו אירגענד וועמען און אזוי איז די אנגעלעגענהייט געבראכט געווארען אין קאורט.

די יורשים זענען אויסגעהערט געווארען און דא איז הערבערט גערופען געווארען אויפ'ן וויטנעס סטענד אנצוגעבען אורזאכען פארוואס די פארם דארף באלאנגען צו איהם. און דא איז געקומען די גרעסטע איבערראשונג, וואס אירגענד וועלכער קאורט האט ווען געהערט.

די פארם באלאנגט צו מיר, ווייל פיהעבי סיימאנס איז געקומען צו מיר פון יענער וועלט און האט מיר געזאגט, אז אלעס וואס האט צו איהר באלאנגט זאגט זי מיר אפ — האט הערבערט ערקלעהרט.

— עס איז געווען אין א קאלטען אווענט אין נאוועמבער, האט הערבערט דערצעהלט. מיט כמעט קינדישער אונשולד. איך בין געזעסען אין הויז ביים פייער פליים, און האב געלעזען די ביבעל, ווען פלוצלינג האט זיך ביים קאמין באוויזען דער גייסט פון מיין ליעבליבער, אלטער מרס. סיימאנס, אין אנפאנג האב איך מיינע אויגען ניט געגלויבט. אבער דאן האב איך איהר שטימע געהערט פונקט אזוי דייטליך ווי ווען זי האט געלעבט.

— און וואס האט זי דיר געזאגט? האט דער ריכטער געפרעגט.

— הערבערט, מיין טרייער הערבערט, זאלסט אונטער קיינע אומשטענדען די פארם ניט פארלאזען, ווייל זי בעלאנגט צו דיר. איך האב ביים לעבען שטענדיג געדענקט, אז די פארם זאל דיינע זיין. דו האסט זי מיט דיין שווייס און כח בעארבייט און נעהיט — האט לייטאן דערצעהלט, אז דער גייסט האט איהם געזאגט.

הערבערט האט ערקלעהרט, אז ער וועט געגען דעם ווונש פון זיין געוועזענער בעל הבית'טע ניט געהן און אז בלויז א טויטער וועט מען איהם פון פארם ארויסטראגען.

דער קאורט האט נאך קיין עטשיידונג ניט ארויסגעגעבען, אבער מען גלויבט, אז הערבערט לייטאן וועט בלייבען ביי דער פארם. דערוויל האבען פיעלע מיידלאך איהם שוין אנגעבאטען צו הייראטען מיט איהם.

סאקאלאוו אין ווארשא

ווארשא, יוני 16. (איטא).

נחום סאקאלאוו איז אהער אנגעקומען, און ווי מען גלויבט האט עס צו טאן מיט די פארהאנדלונגען וועלכע קומען יעצט פאר צווישען דער פוילישער רעגירונג און די אידישע פארטרעטער.

ארבייטער פארמירען אויסטראליער רעגירונג

סידנעי, אויסטראליען, יוני 16.

סער רזשארדזש פולער, דער פרעמיער, האט נעכטען רעזיגנירט, און רזשיי. ט. לענג, דער פיהרער פון די ארבייטער האט זיך אונטערגענומען צו פארמירען א נייע רעגירונג.

זיכערהיים
די ערשטע באטראכטונג
זי זיכערהייט פון אייער דעפאזיט אין
The Province of Ontario Savings Office
איז גאראנטירט פון
דער אנטאריאר רעגירונג
אינטערעסט געצאהלט אויף אלע אקאונטס
הויפט אפיס: 15 קווינס פארק, טאראנטא
טאראנטאר אפיסעס יוניווערסיטי און דאנדעס, סארנער בעי און עדלייד, 549 דענפארט עוו.
אנדערע בראנטשעס אין:
האמילטאן, ניומארקעט, סיפארט, סט. קעטרינס,
עילמער, אטאווא, פעמברוק, וואקערמאן,
ברענטפארד, אוען סאונד, סט. מעריס, און וואודסטאק.